NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

iktatószám: BEK01-14178/2021

Tisztelt Vízgazdálkodási Tanács!

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Békés Megyei Elnöksége áttanulmányozta Magyarország Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervének II. vitaanyagát (VGT3) amellyel kapcsolatban a következőket állapítottuk meg, és kérjük, hogy véleményünket a terv véglegesítésénél lehetőség szerint vegyék figyelembe:

Az utóbbi évek súlyosodó aszályossága miatt, valamint a termelésbiztonság színvonalának (így a termelők versenyképességének) emelése érdekében egyre fokozódik az öntözés utáni igény. Szerencsések vagyunk abban a helyzetben, hogy a megye északi és középső részén található öntözőrendszereken az utóbbi években és jelenleg is történik vízügyi beruházás pl.: Szarvasi holtág rekonstrukciója, Körösladányi fővízkivétel rekonstrukciója, azonban ezek megvalósulása esetén is csak a meglévő öntözőrendszerek eddigi teljesítményének szinten tartása érhető el. Annak érdekében, hogy új területeket tudjunk öntözéses művelésbe bevonni szükséges új beruházásokat szükséges eszközölni amelyeknek a Víz Keretirányelvvel (VKI) való egyeztetése nélkülözhetetlen. Megyénk középső és déli részein találhatóak azok a kiemelkedő minőségű termőföldjei amelyeken megvalósuló öntözéses gazdálkodással lehetne nagymértékben emelni a mezőgazdasági termelés színvonalát.

A korábbi VGT-k is kiemelték a mezőgazdaság súlyát a víztestek terhelése szempontjából ami nem is meglepő hiszen a legnagyobb területi érintettsége az agráriumnak van a felszíni és felszín alatti víztestekkel.

A megyénket érintő felszín alatti víztestek közül (Körös-Sárrét (2.12.2.), Körös-Maros köze (2.13.1.) valamint Maros hordalékkúp (2.13.1)) valamennyi mennyiségi állapotát gyengének értékelte a talajvízszintek süllyedésének tükrében. Mi is kiemelkedően fontosnak tartjuk vízkészleteink megóvását és nem célunk azokat fenntarthatatlan módon kiaknázni, nehogy olyan állapotok álljanak elő mint a Homokhátságon vagy a Nyírségben. Ennek érdekében viszont szükséges lenne biztosítani a mezőgazdasági termelők felszíni öntözővízhez való hozzájutását azokon a Közép-Békési löszhátra eső területeken ahol eddig ez nem megoldott, így jobban elejét lehet venni a felszín alatti vizek öntözési célú igénybevételének.

Azonban megjegyeznénk, hogy az intézkedések tervezése során jobban figyelembe kéne venni az agrárium szerepét és hatását mind a társadalomra, mind pedig gazdaságra gyakorolt hatását és ezáltal integrált szellemben kell meghatározni az előttünk álló feladatokat. A csupán egyoldalú célokat szolgáló intézkedések amelyek nem veszik figyelembe más szektorok szerepét csak megnehezítik a VKI céljainak elérését is mivel ellenállást fejtenek ki.

Békés megye szempontjából relaváns öntözésfejlesztési fejlesztések elsősorban a TIKEVÍR[1] felszíni készleteire alapoznak:

- NK-XIV - Dögös-Kákafoki öntözőrendszer összekötése

[1] Tisza - Körös-völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszer

Békés Megyei Igazgatóság
Cím: 5600 Békéscsaba, Csaba utca 3. | **Levelezési cím:** 5601 Békéscsaba, Pf. 189.
Tel.: +36 66 443 355 | **E-mail:** bekes@nak.hu | **Honlap:** www.nak.hu

- Gyomaendrőd környéki öntözésfejlesztések

továbbá a Sebes-Körös illetve a Maros vízrendszer készleteire alapoznak:

- Holt-Sebes-Körös vízrendszerének fejlesztése
- Csanádi hátság vízpótlása

A VGT intézkedési között (8.9. sz. mellékletben) is megtaláljuk azokat az intézkedéscsoportokat amelyek a felszín alatti vízkészletek védelme érdekében elirányozta a „A VÍZ HATÉKONY FELHASZNÁLÁSÁT ELŐSEGÍTŐ MŰSZAKI INTÉZKEDÉSEK, AZ ÖNTÖZÉS, AZ IPAR, AZ ENERGIATERMELÉS ÉS A HÁZTARTÁS TERÜLETÉN" megnevezés intézkedéscsomagot melynek al-intézkedési között található az áttérés a felszín alatti készletről a felszíni készletre.

Ezen VKI intézkedések véleményünk szerint összevágnak a fejlesztési elképzeléseinkkel, hiszen az mind a Körösök felszíni készleteire alapulnak, azok átvezetésével létrejöhetne nagyobb területeknek a vízutánpótlása amelyek nemcsak az aszályosság mértékét tudják csökkenteni - ezáltal emelve a mg. termelés megbízhatóságát - hanem hozzájárul a felszín alatti készletek megóvásához.

Arra kérnénk a VGT tervezőit, hogy ezen intézkedéseket tartsák meg ezekre a víztestekre és lehetőség szerint időbeni végrehajtását minél hamarabbi időpontra tervezzék ezáltal is alátámasztva ezen fejlesztések szükségszerűségét.

Békéscsaba, 2021. szeptember 28.

Tisztelettel:

[redacted] sk.
a NAK Békés megyei elnöke